

Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur

Årsberetning 2012 Sammendrag

***Europe Direct er en service, der har til formål at hjælpe
med at besvare Deres spørgsmål om Den Europæiske Union.***

**Frikaldsnummer (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) Oplysningerne er gratis ligesom de fleste opkald (nogle operatører, telefonbokse eller hoteller kan dog kræve penge for opkaldet).

Yderligere oplysninger om EU fås på internet via Europaserveren (<http://europa.eu>)

Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2013

ISBN: 978-92-9240-042-2

ISSN: 1977-2416

doi: 10.2802/52298

© Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur, 2013

Eftertryk tilladt med kildeangivelse

I en vanskelig økonomisk tid, hvor mange organisationer er ramt af nedskæringer i de statslige udgifter, har Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur (agenturet) fortsat arbejdet for at fremme betydningen af et godt arbejdsmiljø for virksomheder af alle størrelser. Agenturet ser også fremad og er begyndt at udarbejde et flerårigt strategiprogram for sit fremtidige arbejde.

1 Indsamling og analyse af oplysninger

Det Europæiske Observatorium for Risikoovervågning

I 2012 afsluttede agenturet det første af sine flagskibsprojekter [Fremsyn](#), hvor man tager højde for de risici, som på længere sigt er forbundet med den hastige udvikling af "grønne job". Ved at opstille scenarier for, hvad der eventuelt vil ske, hvis teknologien eller samfundet udvikler sig i en bestemt retning, og hvilke indvirkninger disse ændringer vil få på arbejdsmiljøet, er målet at stimulere debatten og gøre det klart for beslutningstagerne, hvilke følger bestemte handlingsstrategier har.

En endelig [rapport](#) og et [sammendrag](#) af projektet med titlen "Green jobs and occupational safety and health: Foresight on new and emerging risks associated with new technologies by 2020" (grønne job og arbejdsmiljø: fremsyn om nye og opdykkende risici forbundet med nye teknologier frem til 2020) bliver offentliggjort i løbet 2013.

Et andet af agenturets flagskibsprojekter har været den [europæiske virksomhedsundersøgelse af nye arbejdsmiljørisici og risici i fremvækst \(ESENER\)](#), som for første gang i realtid viser os, hvordan vigtige arbejdsmiljørisici håndteres i Europa, især psykosociale risici såsom arbejdsrelateret stress, vold og chikane.

Fokus er nu flyttet til sekundær analyse af de data, undersøgelsen har frembragt, og der er i 2012 udgivet fire rapporter og et [sammendrag](#): "[Management of occupational safety and health \(arbejdsmiljøledelse\)](#)", "[Worker representation and consultation on health and safety \(medarbejderinddragelse i arbejdsmiljø\)](#)", "[Management of psychosocial risks at work \(håndtering af psykosociale risici på arbejdspladsen\)](#)" og "[Drivers and barriers for psychosocial risk management \(incitamenter og barrierer vedrørende håndtering af psykosociale risici\)](#)". En ny ESENER-undersøgelse er blevet godkendt med en udvidet dækning til mindre organisationer, landbrugssektoren og flere lande.

Et andet projekt har resulteret i en ny rapport fra agenturet med titlen "[Risk perception and risk communication with regard to nanomaterials in the workplace \(risikoopfattelse og -kommunikation med hensyn til nanomaterialer på arbejdspladsen\)](#)", som sætter fokus på mangler i vores bevidsthed om de potentielle risici, der er forbundet med håndtering af nanomaterialer, dvs. materialer i helt lille målestok.

Arbejdet er også fortsat med forberedelserne til den foreløbige lancering af OSHwiki i 2013, idet der er tilføjet artikler om centrale emner af relevans for agenturets arbejdsprogram.

Arbejds miljøoplysninger

Der er i årets løb udgivet en række [praktiske vejledninger og oplysningskemaer](#) til støtte for kampagnen [Et sikkert og sundt arbejdsmiljø 2012-13](#) med titlen "Samarbejde om forebyggelse". Det drejer sig bl.a. om to publikationer udgivet i samarbejde med den Europæiske Faglige Samarbejdsorganisation (EFS) og BusinessEurope om [medarbejderdeltagelse](#) og [ledelsens lederskab](#) i forbindelse med arbejdsmiljø. Endvidere ser en rapport nærmere på, hvordan god ledelsespraksis kan fremme en bedre [arbejds miljøadfærd blandt medarbejderne](#), et casestudie vedrørende [praksis for medarbejderdeltagelse](#) gennemgås, og en anden undersøgelse ser på, hvordan organisationer kan fremme et godt [arbejds miljø gennem deres forsyningskæder](#).

Arbejdet på forberedelsen af kampagnen for 2014-15 er også begyndt. Kampagnen skal fokusere på psykosociale risici og især de praktiske løsninger og værktøjer, der er til rådighed til håndtering af dette spørgsmål. I 2012 foretog agenturet en undersøgelse af de nationale knudepunkter for at finde ud af, hvilken støtte de har behov for i forbindelse med kampagner, og undersøgelsesresultaterne har bidraget til at forme de produkter, som nu er under udvikling til den næste kampagne.

Agenturets [online-arbejdspladsvurderingsværktøj \(OiRA\)](#) er for især mikrovirksomheder og små virksomheder et enkelt middel til at foretage risikovurderinger gratis. Siden lanceringen af OiRA i 2011 har agenturet videreudviklet værktøjet, gjort det mere brugervenligt og har udviklet et OiRA-fællesskab (med uddannelse og en til formålet oprettet helpdesk) samt fremmet brugen og tilpasningen af OiRA til særlige erhvervssektorer. Nye OiRA-moduler om psykosociale risici, risikobetonede vedligeholdelsesaktiviteter og kontorarbejde er under udvikling.

[Fremme af sundheden på arbejdspladsen \(WHP\)](#) involverer arbejdsgivere, der går ud over deres rent arbejdsmiljømæssige forpligtelser og prøver at bidrage til at forbedre arbejdstagernes sundhed. I 2012 blev der udgivet publikationer om [sundhedsfremme blandt unge arbejdstagere](#), [fremme af mental sundhed på arbejdspladsen](#) og [familiespørgsmål og balance mellem arbejds- og familieliv](#) samt e-facts til støtte for en minioplysningskampagne om tobaksforurenet luft: ["Tobacco: advice for smokers on health effects"](#) (tobak: rådgivning til rygere om sundhedsmæssige konsekvenser), ["Tobacco: advice for non-smokers on health effects"](#) (tobak: rådgivning til ikke-rygere om sundhedsmæssige konsekvenser) og ["Tobacco: advice for employers on creating a smoke-free working environment"](#) (tobak: rådgivning til arbejdsgivere om skabelse af et røgfrit arbejdsmiljø). Der blev også afsluttet to litteraturgennemgange om faktorer, der motiverer både [arbejdsgivere](#) og [arbejdstagere](#) til at deltage i sundhedsfremmende aktiviteter på arbejdspladsen. Agenturet har også deltaget i en WHP-ekspertgruppe med det formål at udvide WHP-projektet til en bredere strategi for trivsel på arbejdspladsen.

Som led i sit igangværende projekt om at integrere [arbejds miljø i uddannelse](#) har agenturet udgivet et faktablad og en række casestudier (med titlen ["Training teachers to deliver risk education – Examples of mainstreaming OSH into teacher training programmes"](#) (uddannelse af lærere i indarbejdelse af risikooplysning i undervisningen - eksempler på integrering af

[arbejdsmiljø i uddannelsesprogrammer for lærere](#)) om god praksis i uddannelsen af lærere i arbejdsmiljø og i at medtage risikoplysning i undervisningen.

I 2012 begyndte agenturet forberedelserne til et pilotprojekt til 2 mio. EUR om arbejdsmiljø for ældre arbejdstagere for at give input til den politiske udvikling og skaffe eksempler på gode strategier og god praksis for at hjælpe ældre arbejdstagere til at bevare et godt helbred. Projektet planlægges at løbe frem til 2015.

2 Kommunikation, kampagner og markedsføring

[Kampagnen for et sikkert og sundt arbejdsmiljø 2012-13](#) med titlen "Samarbejde om forebyggelse" blev lanceret i Bruxelles i april. Kampagnen sætter fokus på betydningen af ledelsens lederskab og medarbejdernes deltagelse i forbedring af sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen. Et partnerskabsmøde blev afholdt i Bruxelles for at støtte rekrutteringen af officielle kampagnepartnere. Der deltog over 100 repræsentanter fra en bred vifte af organisationer. Agenturet støtter fortsat de nationale knudepunkter med tilrettelæggelsen af deres egne oplysningsevents gennem den europæiske kampagnestøttepakke (European Campaign Assistance Package), og der fandt mange kampagneaktiviteter sted i [Den Europæiske Arbejdsmiljøuge](#) i oktober. [86 officielle kampagnepartnere](#) – hvilket er rekord – deltog i kampagnen, som også støttes af en kampagnevejledning og diverse [oplysningsmaterialer](#), der er oversat til 24 sprog og stilles gratis til rådighed. En [film](#) med den populære tegneseriefigur Napo blev lavet af Napo-konsortiet, og for første gang omfattede informationsmaterialet til kampagnen en [app til iPad](#), der allerede har vakt en del interesse. Der indkom ca. 50 indstillinger til [prisen for god praksis](#).

Den anden [paneuropæiske opinionsundersøgelse vedrørende arbejdssikkerhed og -sundhed](#) blev udført med deltagelse af over 35 000 borgere i 36 europæiske lande, der gav deres mening til kende om aktuelle arbejdspladsspørgsmål. Undersøgelsesresultaterne underbygger en række af agenturets aktiviteter, bl.a. fokus på arbejdsbetinget stress.

2012 var [Det europæiske år for aktiv aldring og solidaritet mellem generationerne](#), og agenturet deltog aktivt og formidlede oplysninger om, hvordan man kan hjælpe arbejdstagere med at holde sig arbejdsdygtige i længere tid. Her var bl.a. tale om en ny [webseite om aldrende arbejdstagere](#) og artikler i den forbindelse, [Fremme af aktiv aldring på arbejdspladsen](#) og [Arbejd bedre i længere tid](#).

Agenturet deltog i [verdensdagen uden rygning](#), hvor det lancerede sin [oplysningskampagne om røgfrie arbejdspladser](#). Det udviklede også et nyt værktøj og andre materialer, der skal hjælpe arbejdsgivere og arbejdstagere med at forstå de [nye farepiktogrammer for kemikalier](#), der efterhånden bliver indført i EU. Og for fjerde år i træk uddelte agenturet sin [filmpris for sunde arbejdspladser](#) ved den internationale festival for dokumentar- og animationsfilm i Leipzig ([DOK Leipzig](#)).

Agenturet var med i et projekt, der har til formål at indføre grundlæggende viden om sundhed og sikkerhed hos elever i grundskolen. [Initiativet "Napo for lærere"](#) stiller en række forskellige undervisningsmaterialer til rådighed for lærere online. Materialerne (bl.a. lektionsplaner og videoklip, som foreløbig findes på syv sprog) bygger på tegneseriefiguren Napo, der hjælper med at formidle budskabet om sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen på en medrivende måde.

Agenturet har haft travlt med presse-, medie- og pr-aktiviteter på EU-plan og nationalt plan og lancerede et nyt [mediepartnerskabsprojekt](#), der skal ledsage den aktuelle kampagne for et sundt og sikkert arbejdsmiljø. Det har også deltaget aktivt i forskellige europæiske og internationale konferencer og udstillinger. Og det har udviklet en ny onlinestrategi, givet sit websted et nyt design og øget sin tilstedeværelse på [Twitter](#), [Facebook](#) og [LinkedIn](#).

Agenturet har styrket kommunikationspartnerskaberne med Europa-Kommissionens Generaldirektorat for Erhvervs politik, Forvaltningsorganet for Konkurrenceevne og Innovation og [Enterprise Europe Network](#). Det har fortsat udforskningen af visuelle medier som et middel til at fremme et godt arbejdsmiljø, har udvidet sit bibliotek med digitale aktiver, bestilt billeder og støttet arbejdsmiljørelaterede fotoudstillinger. Det har også i årets løb videreført sit udgivelsesprogram og har udarbejdet ti nye agenturrapporter, seks litteraturgennemgange, tre faktablade, 11 e-facts og en lang række artikler og audiovisuelle materialer.

3 Netværkssamarbejde og koordinering

Med hensyn til netværkssamarbejde på både EU-plan og internationalt plan omfatter en væsentlig udvikling i løbet af året inddragelse af interessenter i forberedelsen af agenturets nye flerårige strategiprogram og fortsat formidling af arbejdsmiljøinformation til EU-institutioner, partnere inden for rammerne af EU's social- og arbejdsmarkedsdialog samt andre EU-interessenter.

Agenturet arbejder videre med at forberede kandidatlande og potentielle kandidatlande på at blive inddraget i paneuropæiske arbejdsmiljøaktiviteter, f.eks. ved at afholde kampagneaktiviteter i disse lande og udarbejde informationsmateriale på de relevante sprog.

Forbindelseskontoret i Bruxelles repræsenterer agenturet i forhold til nogle af dets centrale partnere på EU-plan og deltager i arbejdsmiljødialogen mellem EU og USA. Agenturet er også ved at blive mere involveret i EU's social- og arbejdsmarkedsdialog og i sektordialogudvalgene.

Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur (EU-OSHA) bidrager til at gøre Europa til et mere sikkert, sundt og produktivt sted at arbejde. Agenturet indsamler, udarbejder og formidler pålidelige, afbalancerede og upartiske oplysninger om arbejdsmiljøet og tilrettelægger tværeurøpæiske informationskampagner. Agenturet blev nedsat af Den Europæiske Union i 1996 og har hjemsted i Bilbao i Spanien. Det samler repræsentanter fra Europa-Kommissionen, medlemsstaternes regeringer, arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer samt førende eksperter i alle medlemsstaterne i EU-27 og i andre lande.

Oversættelse udført af Oversættelsescentret (CdT, Luxembourg), på grundlag af engelsk originaludgave.

Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur
Gran Vía, 33, 48009 Bilbao, SPANIEN
Tlf. +34 944794360
Fax +34 944794383
E-post: information@osha.europa.eu